

A Kúriára benyújtott felülvizsgálati kérelmet **5. számú mellékletként**, az eredeti **keresetlevelet 6. számú mellékletként** csatolom.

Panaszos az eljárásban meghatalmazott jogi képviselőt vesz igénybe. A képviseleti jogosultságot az **7. sz. mellékletben** csatolt meghatalmazással igazoltuk.

Megsértett rendelkezés: Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése:

„(1) Mindenkinek joga van abhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

Tényállás

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) 2004. – 2008. közti időszakra vonatkozóan vizsgálatot végzett Panaszosnál a 2010. évben. 2011-ben első fokú, 2012-ben másodfokú határozat született, amiben nagy számú jogcímen különböző mértékű, összesen jelentős adókülönbözetet állapítottak meg, melyhez nagy összegű adóbírság és késedelmi pótlék is társult (2012.03.20. napján kelt 1842300235 számú határozat, összes adókülönbözlet 7.453.000,- forint, adóbírság 3.725.000,- forint, késedelmi pótlék 3.147.000,- forint). Az eljárásban született ítéletek nem tartalmazzák, de a peres eljárását Panaszos egy 2012. május hó 2. napi (az iraton tévesen 2011-es és nem 2012-es dátum szerepel) keresettel kezdte meg. A kereset önmagában 19. oldalas.

Az ügy ezt követően a magyar bíróság gyakorlatban unikálisan alakult.

A Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.K.26.950/2013/5. számon a keresetet elutasította. A Kúria Kfv.V.35.362/2013/9. végzésével az ítéletet hatályon kívül helyezte, új eljárást rendelt el.

A Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.K.27.072/2015/4. számon a keresetet újra elutasította. A Kúria Kfv.V.35.797/2015/6. végzésével az ítéletet ismét hatályon kívül helyezte, új eljárást rendelt el.

A Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.K.27.017/2017/14. számon a keresetet megint elutasította. A Kúria pedig Kfv.I.35.094/2018/5. végzésével az ítéletet megint hatályon kívül helyezte, új eljárást rendelt el.

A bíróságok átalakulása folytán az ügy átkerült a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságra, ahol 2019. április hó 25. napján a kereset újra elutasításra került a 8.K.27.072/2019/12. számú ítéletben. A Kúria ezt követően azonban a 2020. június hó 11. napi Kfv.I.35.625/2019/5. számú ítéletében az ítéletet hatályában fenntartotta.

Az ügy érdeméhez tartozik, hogy ugyanazon bíróság ugyanazon tanácsánál ahol az első 3 döntés született párhuzamosan a NAV határozatával érintett másik cég is pert kezdett melyben beavatkozóként vett részt Panaszos és ezen párhuzamos eljárás esetében is előbb 9.K.20.025/2012/8. számon elutasító döntés, majd azt hatályon kívül helyező Kfv.I.35.631/2012/5. számú döntés született. Ezen kívül az ügynek több szála volt, ahol nem peres eljárások, és különböző közbenső döntések születtek (ideiglenes intézkedés stb.), melyek ugyancsak több jogorvoslati szintet jártak meg.

Mindezzel tisztelettel azt szerettem volna bemutatni, hogy egy igen hosszan zajló, sok szálon futó, sok jogorvoslatot látott ügyről van szó, óriási iratanyaggal. A NAV eljárásának kezdete – 2010. február - után több mint 10 évvel született rendes jogorvoslattal már nem támadható döntés az alapügyben.

A jelen panasszal érintett első fokú és az azt hatályában fenntartó Kúriai döntés lényegében azonos alapokon áll, azonos érveket hivatkozik meg, és éppen ezért azonos módon állnak fenn velük szemben az Alaptörvényi problémák.

* * *

„Az Alkotmánybíróság „jellemzően akkor vizsgálhatja érdemben a bírói jogértelmezés hibájára alapított alkotmányjogi panaszt, ha az eljárt bíróság az előtte folyamatban volt, valamely Alaptörvényben biztosított jog szempontjából releváns ügynek az alaptörvényi érintettségére tekintet nélkül járt el, vagy az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával” {3173/2015. (IX. 23.) Alkotmánybírósági határozat.

Az Alaptörvény XXVIII. cikke értelmében a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján meghatározhatók a tisztességes eljáráshoz való jog tartalmát kitöltő ún. részjogosítványok. A bíróságok eljárása és ítéletei az alábbiakban bemutatottak és

meghivatkozottak szerint sértik az Alaptörvény XVIII. cikk (1) bekezdése követelményét, az abban rögzített tisztességes eljárás és részjogosítványai követelményét.

I. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljárásához való jog elvét sérti, hogy a bíróságok nem vették figyelembe az eljárás bírósági szakában a Panaszos adóigazgatási szakban benyújtott iratának – fellebbezés – tartalmát és annak mellékleteit, mivel arra a keresetben csak visszahivatkozott a Panaszos.

A jogerős ítélet a következőket rögzíti a kérdésben:

*„Előrebocsátja a bíróság, hogy alaptalan a kereset azon kérése, hogy a bíróság az elsőfokú határozattal szemben benyújtott fellebbezést is vegye figyelembe a kereset részeként figyelemmel arra, hogy a régi Pp. 330.§ (2) bekezdése értelmében a keresetlevelet jogszabálysértésre hivatkozással kell előterjeszteni; ebből következik, hogy magában a keresetlevélben, és **nem más okiratban kell a jogszabálysértéseket feltüntetni, ezért a bíróság az elsőfokú határozattal szembeni felperesi fellebbezés tartalmát nem tekinthette a kereset részének.**”*

A Kúria ítélet a következő indokolást adta a kérdésben:

*„Az elsőfokú bíróságnak nem a fellebbezésről, hanem a keresetlevélben megjelölt jogszabálysértésekről kellett döntenie. A bíróságtól különböző jogorvoslati fórumnak, a perrendtől eltérő eljárásjogi normák szerint címzett **jogorvoslati kérelem nem olyan bizonyíték, amelyre a felperesnek elegendő egy az egyben hivatkoznia.** A felperes nincsen elzárva attól, hogy a jogerős közigazgatási határozat jogszabálysértő voltát a fellebbezésben már előadottak miatt is állítsa, ez esetben viszont neki kell a jogerős határozatot a fellebbezésre vonatkoztatnia. Nem a bíróság feladata a felperes helyett annak meghatározása, hogy az alperes határozatától különböző döntés elleni jogorvoslati kérelem mennyiben értelmezhető a perben felülvizsgálandó jogerős közigazgatási határozatra. Az elsőfokú bíróság által e körben kifejtettek a Pp. 121.§. (2) bekezdésének is megfelelnek, és a Pp. 330.§ (2) bekezdésével sem ellentétesek.”*

A keresetlevél beadásakor hatályos „rég” Pp. 330. §. (2) bekezdése a benyújtást és az iratcsatolást a következőként szabályozta:

„(2) A keresetlevelet jogszabálysértésre hivatkozással az elsőfokú közigazgatási határozatot hozó szervnél a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani vagy ajánlott küldeményként postára adni. Az elsőfokú közigazgatási szerv a keresetlevelet az ügy irataival együtt öt napon belül felterjeszti a másodfokú közigazgatási határozatot hozó szervhez, amely azokat - a keresetlevélben foglaltakra vonatkozó nyilatkozatával együtt - tizenöt napon belül továbbítja a bírósághoz. Ha a keresetlevél a végrehajtás felfüggesztésére irányuló kérelmet is tartalmaz, a keresetlevelet és az ügy iratait az első fokon eljáró közigazgatási szerv három napon belül terjeszti fel a másodfokon eljáró közigazgatási szervnek, amely azt nyolc napon belül továbbítja a bírósághoz.”

Panaszosnak tehát az eljárás addig keletkezett iratait nem kellett csatolnia, mivel joggal bízott abban, a közigazgatási szervek azt a bíróságra továbbítják.

A keresetlevélben ezért Panaszos – annak 4. oldalán – azt kérte *„Az egyes kérdések tekintetében a Felperes által képviselt és kifejtett tényállást az első fokú határozat ellen benyújtott fellebbezése tartalmazza, ezért az ott írtakat e helyütt nem ismétlem meg, de kérem annak jelen kereseti kérelem keretei között megfelelő figyelembe vételét.”*

A bírósági eljárás közben a 2. elsőfokú ítélet után Panaszos a 2017. április hó 3. napi beadványa I. pontjában kifejezetten felhívta a figyelmet a problémára:

„Elsőlegesen meg szeretném jegyezni a korábbi ítéletek alapján, hogy azokban a Tisztelt Bíróság kizárólag a keresetlevél iratában található pontokat vette figyelembe, mint kereseti kérelmi elemeket. A kereset 4. oldalán azonban kifejezetten kértük a kereset részeként figyelembe venni az első fokú határozat elleni fellebbezés tartalmát, mely fellebbezés az iratok között a 203-as számmal található.

*Azért tartom ezt fontosnak kiemelni, mert **magához a fellebbezéshez is a NAV határozatában foglaltakat megdöntő bizonyítékok kerültek csatolásra, illetve előadásokat tettünk, melyeket kifejezetten értékelni kérünk.***

Eddig ez kimaradt az ítéletekből, ezért is szeretném erre tisztelettel felhívni a figyelmet, mivel ez is a kereset része.”

Közvetlenül megjegyzi Panaszos, hogy tárgyi tévedése mint bíróságnak a csatolt iratokkal igazoltan, hogy ne került volna a keresetben a jogszabálysértés megjelölésre, azt ne terjesztette volna elő a Panaszos. A tévedést a jelen irathoz csatolt keresetlevél kifejezetten igazolja. De tisztában vagyunk azzal, hogy *„A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések teljesen soha nem küszöbölhetők ki, azokat az igazságszolgáltatás ma ismert rendszere magában hordozza.”* (3325/2012. (XI. 12.) AB végzés) ezért erre önmagában hivatkozni nem tudunk. Magában a keresetlevélben megtörténik a

jogszabálysértésre hivatkozás, a fizikailag „más” okirat, a jelen esetben a fellebbezés azt csak kiegészíti, illetve bizonyítékokkal alátámasztja.

A keresetlevelet a Panaszos tehát a jogszabálysértésre hivatkozással előterjesztette, abban megjelölte a jogsértés miben áll, de kérte, hogy az amúgy is nagy terjedelmű keresetében ne kelljen megismételnie mindazon tényeket és bizonyítékokat, hivatkozásokat amiket a fellebbezésben már megtett. A jogszabálysértést tehát a keresetben jelölte meg, adta elő, nem a meghivatkozott iratban. A bíróságnak függetlenül attól, hogy a kereset részének tekinti a meghivatkozott iratot vagy sem, a döntéséhez azt fel kellett volna használnia, értékelnie kellett volna. A tisztességes eljárás elvét sérti az, hogy figyelmen kívül hagyta.

Álláspontom szerint a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét jelenti, hogy egy közigazgatási ügyben, ahol az alap közigazgatási eljárás iratanyagát hivatalból kell a közigazgatási szervnek a bíróságra továbbítani, és ahol a közigazgatási határozat törvényességének a megítélése a kérdés, ne vegyen a bíróság figyelembe azért bizonyítékokat, illetve az eljárás alá vont személy előadását, mert azt a bírósági szakot megindító keresetben repetitív módon nem ismétli meg, hanem arra csak utal, azt meghivatkozva.

A tisztességes eljáráshoz való jogot sérti a bíróság azon elvárása, hogy a keresetet csak egyetlen összefüggő, elválaszthatatlan iratban lehet benyújtani, illetve a tisztességes eljárás elvét sérti, hogy akár a kereset része az irat és mellékletei, akár nem, azt a bíróság a kereset elbírálása körében figyelmen kívül hagyja, mert nem a keresetben került előterjesztésre.

Álláspontunk szerint a jogkereső állampolgár a keresetet bárhogy előterjesztheti, ha az a Pp. minimumfeltételeinek megfelel. A Pp.-ben pedig a kereset fizikai tagolására – egybefűzve, külön lapon stb. - vonatkozó előírás nincs, így arra sincs tiltás vagy előírás, hogy a kereset adott része nem hivatkozható meg külön iratra utalással.

A bíróság jogszabályban elő nem írt formai követelményét a keresettel szemben nem támaszthat.

A jelen esetben Panaszos nem jogszabály értelmezés miatt fordul a Tisztelt Alkotmánybírósághoz, nem egy mérlegelési kérdés vagy egy értelmezési kérdés felülmérlegelését kéri. Álláspontunk szerint arról van szó, hogy a bíróságok egy jogszabályban nem szereplő előírást tettek, elvárást fogalmaztak meg egyrészt arra nézve, hogy a keresetet miként kell formailag előterjeszteni, másrészt pedig nem vettek figyelembe az eljárás során becsatolt és rendelkezésre álló bizonyítékokat és egy peres fél általi előadást annak meghivatkozási módjára való hivatkozással. Ez tisztességtelen.

Az Alkotmánybíróság 39/1997. (VII.1.) határozata kiindulópontként rögzítette:

*„Az Okt. szerint (más kamarai döntésekhez hasonlóan) az etikai eljárásban hozott másodfokú határozat ellen is a közigazgatási perekre irányadó szabályok szerint lehet keresetet előterjeszteni. Az Alkotmány 50. §-a szerint a bíróság „a közigazgatási határozatok törvényességét ellenőrzi”. Ezt a rendelkezést az 57. §-ra tekintettel úgy kell értelmezni, hogy az eljárásnak ahhoz kell vezetnie, hogy a bíróság a perbe vitt jogokat és köteleességeket az ott írt módon valóban „elbírálja”: az összes, az Alkotmányban részletezett követelmény - a bíróság törvény által felállított volta, függetlensége és pártatlansága, az, hogy a tárgyalás igazságosan (a nemzetközi egyezmények szóhasználatával: fair, équitablement, in billiger Weise) és nyilvánosan folyjék - ezt a célt szolgálja, csak e követelmények teljesítésével lehet alkotmányosan vélegesnek számító, érdemi, a jogot megállapító döntést hozni. **A közigazgatási határozatok törvényességének bírói ellenőrzése tehát alkotmányosan nem korlátozódhat a formális jogszerűség vizsgálatára.** A közigazgatási perben a bíróság nincs a közigazgatási határozatban megállapított tényálláshoz kötve, és a jogszerűség szempontjából felülbírálhatja a közigazgatási szerv mérlegelését is. Az így felfogott érdemi elbírálással nem áll ellentétben, hogy a bíróság a határozatot hozó hatóságot új eljárásra utasítja. Azok a jogszabályok, amelyek kizárják vagy korlátozzák azt, hogy a bíróság a közigazgatási határozatot felülvizsgálva a fentiek szerint érdemben elbírálja a jogvitát, ellentétesek az Alkotmány 57. § (1) bekezdésével. Ebből az okból nem csupán az a jogszabály lehet alkotmányellenes, amely kifejezetten kizárja a jogkérdésen túlmenő bírói felülvizsgálatot, vagy annak a közigazgatási mérlegeléssel szemben olyan kevés teret hagy, hogy az ügy megfelelő alkotmányos garanciák közötti érdemi „elbírálásáról” nem beszélhetünk, hanem az olyan jogszabály is, amely az igazgatásnak korlátlan mérlegelési jogot adván semmilyen jogszerűségi mércét nem tartalmaz a bírói döntés számára sem.”*

Az Alkotmánybíróság a 272/B/2006. számú AB határozatában pedig rögzítette:

„A közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálatának rendeltetését az Alkotmány 50. § (2) bekezdése határozza meg, mely szerint a bíróság ellenőrzi a közigazgatási határozatok törvényességét. Az Alkotmánynak ez a szabálya a közigazgatás törvényes működésének legfontosabb alkotmányos garanciája, amely a közigazgatástól független, igazságszolgáltatási hatalmat gyakorló bíróság hatáskörébe utalja a közigazgatási határozatok törvényességi ellenőrzését. Az Alkotmányban a bíróságok számára biztosított törvényességi ellenőrzési hatáskör egyben be is határolja a bíróságok hatáskörét közigazgatási ügyekben. A törvényesség ellenőrzésének joga azt jelenti, hogy a bíróságok hatásköre közigazgatási ügyekben annak vizsgálatára terjed ki, hogy a közigazgatási szervek a döntéseikre irányadó jogszabályok keretei között gyakorolták-e hatáskörüket, jogalkalmazó tevékenységük során betartották-e a hatályos jog rendelkezéseit. Az Alkotmány 50. § (2) bekezdésének érvényesülését a közigazgatási hatósági ügyekben a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 109-111. §-ainak a közigazgatási hatósági döntések bírósági felülvizsgálatára vonatkozó szabályai, valamint a Pp. XX. fejezetében és a Ppm.-ben foglalt eljárási rendelkezések biztosítják. A Pp. 339/A. §-ának az indítványozó által vitatott szabálya az Alkotmány 50. § (2) bekezdésével összhangban rendelkezik úgy, hogy a bíróság általános szabályként a határozat meghozatalakor hatályos jog rendelkezései alapján ítéli meg a közigazgatási határozatok törvényességét. Ami annyit jelent, hogy a bírósági felülvizsgálat során a bírő annak elbírálására jogosult, hogy a közigazgatási szerv döntése során betartotta-e a határozat meghozatalakor a hatályos jog szerint irányadó szabályokat, nem veheti figyelembe a megtámadott közigazgatási határozat meghozatalát követően bekövetkezett jogszabályi változásokat. Ez alól kivételt csak jogszabály tehet.”

Álláspontom szerint tehát a bíróság vizsgálata nem attól függ milyen iratban, egy összefüggő iratban, vagy visszahivatkozással megjelölt iratban került a bíróság birtokába az adott információ, bizonyíték. Az nem vitatott, hogy a bírósági szak, nem a közigazgatási eljárás egyik szakasza, ugyanakkor a bíróság a birtokába került közigazgatási eljárás során keletkezett anyagokat kezelni, döntéséhez felhasználni köteles.

Panaszos kérésének azért van érdemi jelentősége, mert a fellebbezésében részletes előadást tesz az egyes kereseti pontokhoz, valamint bizonyítékokat is csatol, amelyeket részletesen meghivatkozik, értékeli. Ha a bíróság figyelmen kívül hagyja ezeket az előadásokat, nem értékeli, akkor a Panaszos keresetben kifejtett álláspontja nem kerül értékelésre, illetve bizonyítékok vesznek el. Panaszos így az állításait igazoló bizonyítékokat elvesztette az eljárásban.

Panaszos előadja, hogy volt már több pere a működése során és korábban is élt már más eljárásokban ezzel a megoldással, és azt a bíróságok megfelelőként elfogadták. Ha ugyanis a Pp. előírásai teljesülnek, akkor a kereset tárgyalásra és döntésre alkalmas, illetve a kereset mellékleteit figyelembe kell venni, értékelni kell. Nincs olyan előírása a Pp.-nek, mely szerint fizikailag egyetlen iratban kell a keresetlevelet benyújtani, sem olyan előírása sincsen, ami szerint ne lehetne a kereset kötelező elemein túlmenően a kereset tartalmát más, a bíróság rendelkezésére álló iratra hivatkozással megjelölni, meghatározni.

Álláspontom szerint tehát olyan rendelkezése sincs a Pp.-nek, hogy ne lehetne más – rendelkezésre álló - iratra hivatkozással a kereset tartalmát meghatározni, hogy a jogszabálysértést a keresetben kell meghatározni. A más iratra hivatkozással a hivatkozás éppen ezt a más iratot kívánja és teszi a kereset részévé, azaz az maga a kereset, nem pedig az ítéleti értelmezés szerinti más irat. Ilyen esetben a „más” irat fogalmilag a kereset részévé váltan a magát keresetet jelenti. Valójában tehát nem is más iratról van szó.

Panaszos már az eljárás során is hivatkozta a Pécsi Ítéltábla Pkf.VI.25.127/2018/2. számú ítéletében kifejtetteket, ami BDT2018.3916. szám alatt került közzétételre, de ezt egyik ítélet sem kezelte le, még csak fel sem vették se a tényállásba sem az értékelésbe. Az ítélet 10. pontja szerint:

*„A másodfokú bíróság azonban egyetértett a felperessel abban kérdésben, hogy mint minden más jogszabályt, a Pp. e rendelkezései is az értelmezési elveknek, különösen az **Alaptörvény 28. cikkében foglaltaknak megfelelően kell értelmezni**, mindenkor azt feltételezve, hogy a jogszabályok a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”*

„A polgári per kétségekívül formalizált eljárásrendet követ, az ezzel kapcsolatos követelmények azonban nem irányulhatnak indokolatlan ismétlések előírására, így szükségtelenül repetitív szövegrészek feltüntetését a bíróság sem követelheti meg.”

A bíróságok által ítéletekben megfogalmazott azon elvárás, hogy az utaló szabály – és a rendelkezésre álló irat - helyett a teljes fellebbezési szöveg egyetlen elválaszthatatlan iratként benyújtott kereseti repetitív megismétlése lenne szükséges ahhoz, hogy azt keresetként illetve kereset részeként lehessen figyelembe

venni, vagy egyáltalán akárhogy figyelembe lehessen venni, azt értékelni kelljen a bírósági szakban Alaptörvényellenes, a XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljárás követelményének elvét sérti.

A közigazgatási bíróságoknak a közigazgatási határozat törvényessége megítélése során a közigazgatási határozat keletkezéséhez vezető eljárást, illetve a határozat meghozatalához felhasznált bizonyítékokat is felül kell vizsgálnia, értékelnie kell. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljárás követelményének elvét sérti, ha kreált, jogszabályban nem szereplő indokkal a bíróságok bizonyítékokat figyelmen kívül hagy, nem vesz figyelembe az eljárása, illetve a döntéshozatala során.

II. Objektíve kizárt személyek részvétele az eljárásban a tisztességes eljárás követelményét sérti, egyben a Ket. előírását is. Az összeférhetetlenség biztosítása a tisztességes eljárás része.

Panaszos mind a közigazgatási mind a bírósági eljárás során azt az álláspontját képviselte, hogy az ügyében eljáró revizorokkal szemben objektív kizáró ok fennáll, a Ket. 42. §. (1) bekezdése szerinti kizáró ok megvalósul.

A Ket. megvalósulásakor hatályos rendelkezése szerint:

„42. §. (1) Az ügy elintézésében nem vehet részt az a személy, akinek jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti, továbbá az, aki az ügyben tanúvallomást tett, hatósági közvetítőként, az ügyfél képviselőjeként, hatósági tanúként vagy szakértőként járt el, valamint a szemletárgy birtokosa.”

Az objektív kizáró ok megvalósulása Panaszos szerint a következők miatt következett be:

Panaszos elleni adóigazgatási eljárás során az egyik eljárási cselekményről készített feljegyzést Panaszos ügyvezetője szerint az eljáró revizorok „meghamisították”. Panaszos a rendőrségen feljelentést tett. A rendőrség a saját eljárásban az okirathamisítás miatt a revizorokat tanúként hallgatta ki. A rendőrség végül az eljárást büncselekmény hiányában megszüntette, de az okirat valóságtól eltérő tartalma megállapítása mellett. Mivel az eljárási okirat valóságtól eltérő tartalma független kérdés a két revizor büntetőjogi felelősségétől, az adóigazgatási eljárásba a rendőrségi iratokból a kapcsolódó tanúvallomás bekerült, az alapján került a revizorok további szubjektív eljárási kizártsága megítélésre. Az eljárásból nem kerültek aztán kizárásra.

Az objektív kizáró ok fennállása kérdésében aztán döntés nem született, azt csak a legutolsó bírósági ítélet kezelte le 9 év után.

Az ügyben a Ket. 42. §. (1) bekezdés azon kitétele volt a kérdés, hogy „*aki az ügyben tanúvallomást tett*” kitétel objektív kizáró okként jelenik meg a jelen esetben. Az nem volt vitatott, hogy a revizorok a jelen adóigazgatási eljárásban történetekre nézve tettek tanúvallomást, az sem vitatott, hogy ezt a rendőrségen tették, és az sem, hogy a rendőrségi tanúvallomásról felvett okirat került becsatolására aztán az adóigazgatási eljárásba.

Panaszos szerint egyfajta jogszabály megkerülési technikával oldotta meg az adóhatóság, hogy az adóigazgatási eljárásban ne kelljen a saját revizorait meghallgatni.

Panaszos szerint az ügyben tettek tanúvallomást a rendőrségen is a revizorok, mert az ügyben történt eljárási cselekményekről, az ügyben tanúsított magatartásukról adtak számot.

Panaszos szerint a rendőrségen tett tanúvallomás adóigazgatási ügybe történő becsatolása révén a rendőrségen tett tanúvallomás mindenképpen az ügyben tett tanúvallomássá vált, hiszen a revizoroknak a saját tanúvallomásukat kellett bizonyítékként értékelni okirati bizonyítékként.

Ez semmiképpen sem tekinthető tisztességes eljárásnak.

A jogerős ítélet szerint nem merült fel objektív kizáró ok, amit a következőkkel indokolt:

„Figyelemmel arra, hogy a felperesi bejelentés teljes mértékben alaptalan volt, egy téves felperesi jogértelmezésen alapult, hiszen egyáltalán nem közömbös az a Ket. 42.§ (1) bekezdése szempontjából, hogy az eljáró revizorokat milyen eljárásban hallgatták meg tanúként, és miután a bejelentésből is megállapíthatóan a felperessel szemben indított adóeljárásban tanúmeghallgatásukra nem került sor, így kizárt a kétféle minőségben való részvétel abszolút tilalmának megállapíthatósága. Ezért azon eljárási szabályszerűsége, hogy az adóhatóság formális döntést a kizáró indítványról nem hozott, mivel ezen abszolút objektív kizáró ok fennállta nem állapítható meg, az erről való döntés elmulasztása nyilvánvalóan nem hatott ki az ügy érdemére.”

A Kúria ítélete pedig ezt mondta ki:

„Az elsőfokú bíróság a Ket. 42.§ (1) bekezdését is helyesen értelmezte, mert a közigazgatási ügy (az adóügy) fogalma elválaszthatatlan attól az az eljárástól, amelyben az ügyet intézik. Az adóellenőr büntető eljárásban tett tanúvallomása akkor sem adóügyben tett tanúvallomás, ha az előbbiben tett vallomást okirati bizonyítékként az adóügy részévé teszik; az elsőfokú bíróság e körben helyesen állapított meg így érdemére nem kiható eljárási jogszabálysértést, a Végzés3-ban előírtak vizsgálata megtörtént.”

Álláspontom szerint teljesen abszurd helyzet az, hogy az adóügyben tett eljárási cselekmény miatt rendőrségen kihallgatott ellenőrök, ugyanazon adóügyben a saját okiratiba foglalt vallomásukat használják fel okirati bizonyítékként az adóügyben történt eljárási cselekmény megítélése és értékelése során. Ráadásul a rendőrség még meg is állapítja az okirathamisítás ténybeliségét, pusztán a cselekmény nem volt tényállásszerű az adott ellenőrök viszonylatában.

Álláspontom szerint ez extrém megsértése az összeférhetetlenségnek.

Az összeférhetetlenség eljárásjogi garanciája nem érvényesült az eljárásban, ami a tisztességes eljárás alapkövetelménye.

Itt megint nem arról van szó, hogy Panaszos egyetért e a bíróságok döntésével, vagy azok indokolásával. Itt arról van szó, hogy van egy átlagember számára is nyilvánvalóan összeférhetetlen helyzet, amit 9 évvel a megtörténte után a bíróságok nem vettek figyelembe, a tisztességes eljárás elvét sértően próbáltak utólagosan igazolni.

Ehhez az „*az ügyben tanúvallomást tett*” kategóriát akként értelmezték, hogy figyelmen kívül hagyták a tanúvallomások keletkezésének okát, figyelmen kívül hagyták a tárgyát, és figyelmen kívül hagyták a tanúvallomások későbbi kezelését és mindezek adóigazgatási ügygel való kapcsolatát. A bíróságok lecsupaszították a kérdést arra, hogy van egy adóigazgatási ügy és van egy rendőrségi ügy, a két ügy különbözik, így nem ugyanazokról az ügyekről van szó.

Álláspontom szerint ez a formális megközelítés a tisztességes eljárás követelményét sérti.

Az ítéletek ezen indokolási részei ellentmondanak a józan észnek, nem felelnek meg a közjó követelményének, nem erkölcsös célt szolgálnak

„Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy az adott ügyben alkalmazandó jogszabályoknak pusztán a nyelvtani értelmezése nem felel meg az indokolt bírói döntéssel szemben támasztott alkotmányos követelményeknek. Ennek oka, hogy az Alaptörvény 28. cikke azt a kötelezettséget rója a bíróságokra, hogy a jogszabályokat azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezniük. A bírói jogalkalmazás folyamatában a jogszabályok értelmezése egy olyan komplex indokolást igényel, amely a szintaktikai mellett a teleologikus és a rendszertani értelmezés szempontjait is felismeri, értékeli és egymásra tekintettel ütközteti. A jogértelmezés ezen bíró által érvényesített, komplex folyamatában az irányadó jogi normákat a rendszertani értelmezés keretében nemcsak egymásra tekintettel, hanem a jogalkotó céljára és az Alaptörvényre figyelemmel is értékelni kell a konkrét ügyben. Ennek hiányában a közigazgatási döntések bírósági felülvizsgálata pusztán a tartalmi szempontokat nélkülöző, formális jogszerűség ellenőrzésére szorítkozna, holott az Alkotmánybíróság már egy másik versenyügyben hozott határozatában is leszögezte, hogy „[a] közigazgatási határozatok törvényességének bírói ellenőrzése tehát alkotmányosan nem korlátozódhat a formális jogszerűség vizsgálatára” 3100/2015. (V. 26.)

Alkotmánybírósági határozat.

A jelen esetben ez a követelmény nem érvényesült.

A bírósági jogértelmezéseknek, jogalkalmazások a jelen esetben közvetlenül az Alaptörvényben biztosított tisztességes eljáráshoz való jog sérelmére vezetnek.

A bíróságok az ítéletük meghozatalakor nem voltak tekintettel arra, hogy az előttük fekvő ügy alapjogilag releváns, mivel közvetlenül érinti az indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított jogát, az ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül jártak el.

„Az Alaptörvény 28. cikke szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvénynek ez a rendelkezése a bíróságok számára alkotmányos kötelezettségként írja elő, hogy ítélező tevékenységük során a jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék” (7/2013. (III. 1.) Alkotmánybírósági határozat)

„Ebből a kötelezettségből következik, hogy a bíróságnak a jogszabályok adta értelmezési mozgáster keretein belül azonosítania kell az elé kerülő ügy alapjogi vonatkozásait, és a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat az érintett alapjog alkotmányos tartalmára tekintettel kell értelmeznie. A bírói döntések alkotmányossági felülvizsgálatát lehetővé tevő alkotmányjogi panasz (Abtv. 27. §) az Alaptörvény 28. cikkének érvényesülését szolgáló jogintézmény. Ilyen panasz alapján az Alkotmánybíróság a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, azt, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát érvényre juttatta-e. Ha a bíróság az előtte fekvő, alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, és az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával, akkor a meghozott bírói döntés alaptörvény-ellenes.” (3/2015. (II. 2.) Alkotmánybírósági határozat)

III. Tisztességes eljárás elvét sérti a bíróság, amikor a Panaszos számára adott gazdasági eljárás követelményét szabja az ügylet elfogadhatóságához, a kiadás elszámolásához, illetve a tisztességes eljárás elvét sérti az is, hogy adott – 2020-ban fennálló - technikai fejlettségi állapotot felelt meg egy 15 évvel előtti technikai helyzetnek.

Panaszos gazdálkodó szervezet egy közbeszerzési vállaltirányítási rendszerszerű közbeszerzési szoftvert vásárolt, ami a ma közismert www.ekt.gov.hu (Elektronikus Közbeszerzési Rendszer) elődrendszere.

A szoftvert 15 évvel ezelőtt DVD adathordozókon lehetett megvásárolni, azokat fel kellett telepíteni, beállítani, be kellett tanulni.

A perben a NAV megvizsgálta a szoftvert, azt megfelelőnek elfogadta, a szoftverre fordított kiadást üzleti célra beállíthatónak tartotta. A Panaszos ügyvezetőjének – az adott ügyfelével együtt megtett - azon repülő útját, amikor kiutazott a DVD lemezekért, amikor az eladói országában (Ciprus) aláírta a vásárlásról szerződést, ahol részt vett a betanításon, üzleti útként nem ismerte el. Tehát a szoftver, annak megvásárlása, a Panaszos ügyvezetőjének betanítása üzleti célú volt, NAV által elfogadott, de a repülő út nem. A helyzetet jellemzi, hogy a párhuzamos NAV eljárásban az adott ügyfél ügyvezetőjének repülőútját a NAV üzleti útként elfogadta.

A jogerős ítélet erre nézve a következőt tartalmazta:

„A ciprusi úttal összefüggésben az alperes nem vitatta a szoftver beszerzését, csupán azt rögzítette, hogy a **kifogásolt utak, és a szoftverbeszerzések közötti kapcsolat nem állapítható meg.** Ezen üzleti utak vonatkozásában a felperesre hárult a bizonyítási kötelezettség és teher egyrészt a tekintetben, hogy üzleti célból utaztak a felperesi képviselők külföldre, másrészt pedig, hogy ezen költségek ténylegesen a bevételszerző tevékenységhez kapcsolódnak. Az alperesi megállapítás legfőbb indoka pedig éppen az volt, hogy ezen bizonyítási kötelezettségének felperes nem tudott eleget tenni.”

A Kúria erre vonatkozóan a következően indokolt:

„A felperes alaptalanul hangsúlyozta a szoftverbeszerzést és annak legalább egyszeri felhasználását a ciprusi út költségelszámolásával összefüggésben, mert az elsőfokú bíróság alperessel egyezően nem a szoftver beszerzését, hanem a ráfordításnak a beszerzés és a külföldi út közötti közvetlen kapcsolatát nem tekintette megállapíthatónak. A felperes ugyan felülvizsgálati kérelmében is hangsúlyozta a szoftver beszerzésének helyszínét és a szoftver alkalmazásának betanítását, **arra azonban nem merült fel adat, hogy a szoftver és felhasználási dokumentációja távértékesítés útján miért nem volt beszerezhető.**”

Tehát nem vitatott, hogy Cipruson került aláírásra a szerződés, az sem, hogy ott volt a betanítás, korábban pedig az nem volt vitatott, hogy a szoftver beszerzése üzleti célból történt.

A Kúria az ítéletében azért nem tartotta elfogadhatónak az ügyletbe történő ki és beutazás repülőjegyét, mert Panaszos nem igazolta miért nem távértékesítés útján szerezte be a szoftvert.

Bár az ítéletből nem derül ki a Kúria mit ért távértékesítés alatt, de az kétségtelen tény, hogy a Kúria a gazdálkodás körében adott ügylet megvalósításának módjába szólt bele, azzal kapcsolatban fogalmazott meg követelményt.

Távértékesítés alatt internetes letöltés a kor akkori színvonalán nem volt lehetőség, és vállaltirányítási szoftverek esetében ma sincs. Nem lehetett tehát a szoftvert letölteni.

Amennyiben távértékesítés alatt postai kézbesítést ért a Kúria, akkor a sokmillió forintos szoftvert tartalmazó DVD-k postai küldeményként történő megküldésére gondolhatott. Ebben az esetben a küldemény értéke miatti költség biztosítással együtt a repülőjegyek árával vetekszik, de nem teszi

megoldhatóvá a szoftver indító kezelésének betanítását. Kevesebb figyelmet kapott kérdés, hogy ezen esetben a szerződést is úgy kellett volna aláírni, hogy ide-oda küldözgetik egymásnak a felek.

A bíróságok egy teljesen életidegen elvárást fogalmaztak meg, kétségbe vonva minden olyan utazás üzleti jellegét és elszámolhatóságát, ahol valamilyen alternatív megoldás útján, akár teljesen ésszerűtlenül, és önmagát nevetségessé téve a vállalkozó megoldhatta volna a szerződéskötést vagy a beszerzést.

Álláspontom szerint a tisztességes eljárás elvét sérti, hogy a teljesen nyilvánvaló, az átlagemberek mindennapi életét igazító gyakorlatot, jogviszonyokat a bíróságok valamiféle életidegen szűrőn keresztül vizsgálják, jogszabályban elő nem írt, életidegen elvárásokat megfogalmazva. A bíróság magyarázata a hétköznapi életben negatív jelzővel illetett jogászokdás tipikus példája, hiszen valamilyen indokot a hatalmi pozícióból mindig meg lehet jelölni elfogadhatósági akadályként.

A jelen kérdésnél még csak nem is jogszabályértelmezésről van szó, hanem egy napi gyakorlati kérdés elfogadhatóságáról vagy el nem fogadhatóságáról: ha elmegy Panaszos ügyvezetője a cég számára valamit venni, ha a helyszínen írja alá a szerződést ehhez, ha aztán a vásárlás tárgyára vonatkozó betanításon a helyszínen részt vesz, akkor egyáltalában miért merül fel bizonyítandó kérdésként, hogy ezen cselekvési egységből kivéve az ehhez szükséges oda-vissza utazási eleme szükségességét, üzleti célját és elszámolhatóságát igazolni kell, mert azt kétségbe vonják. A mindennapi átlagember ezzel a fajta hatósági és bírósági hozzáállással nem kell számoljon, mert az nem felel meg az Alaptörvény szerinti tisztességes eljárás elve értelmezésnek, az ellentétes a közjával, és egyszerűen nem erkölcsös.

A bíróságok eljárása az elő nem írt követelmény Panaszoson való számonkérése, adott alternatív üzleti megoldás elvárásként való megfogalmazása önkényes magatartás, melynek jogi alapja sincsen, és a tisztességes eljárás elvét sérti. Nem bizonyíték értékelésről van szó, hanem adott ügyletem NAV határozat el nem fogadását alátámasztó, bíróság által lényegében „kitalált” elvárások számonkéréséről, és azok nem teljesítésére alapított elutasításáról. Az oda-vissza utazás elfogadhatósága elutasításának valójában semmiféle jogszabályi alapja, vagy logikus indoka nem volt. Az szemben állt a józan ésszel, és a mindennapi gazdasági gyakorlattal, az átlagemberek életviszonyaival.

Tisztességes eljárás mellett a bíróságoknak nincs ilyen eljárási lehetősége, mivel ez teljes jogbizonytalanságot hordozza magában, a kiszámíthatatlanságot, tetszőlegesen alakítható eljárás lehetőségét. Az előre nem tervezhető, nem megismerhető eljárás pedig tisztességes nem lehet.

IV. Az adóigazgatási és bírósági eljárásban átadott adathordozó alábbiakban bemutatott kezelése a tisztességes eljárás elvét sérti. Az adathordozón található iratok első oldala Panaszos elé tárása az irat helyett, sérti a tisztességes eljárás elvét.

A bíróság Panaszost megtévesztő, objektív módon igazolhatóan iratellenes állításokon alapuló eljárása a tisztességes eljárás elvét sérti.

Panaszos az eljárásban az adóigazgatási eljárás során a vizsgálat ügyletek alátámasztására egy pendrive adathordozón adott át anyagokat. Igen nagy mennyiségű anyagról van szó. Panaszos az adathordozót úgy mentette fel, hogy az azon lévő filek megnyitása megtörtént, időpontja informatikai szakértelem mellett beazonosítható, meghatározható.

A NAV az adóigazgatási eljárásban az adathordozót visszaadta. Panaszos a visszavétel során a zárt lánc és a manipulálhatatlanság biztosítása érdekében igazságügyi szakértőt vett igénybe (Nemzeti Nyomozó Iroda informatikai szakértője), aki zártan csomagolva az adathordozót átvette, megvizsgálta majd ugyancsak roncsolásmentesen nem bontható, hitelesített formában visszaadta azt Panaszosnak.

A szakértő azt állapította meg szakvéleményében, hogy a NAV az adathordozó adatait nem nyitotta meg, azokat nem használta fel az eljárásban. A szakvélemény az eljárásba becsatolásra került.

A megnyitás hiányát erősítette, hogy a megnyitási cselekményt okirat (jegyzőkönyv/feljegyzés) nem igazolta. A bíróság a bizonyítás körében a 2014. június hó 6. napi tárgyaláson hívta fel a Panaszost, hogy az adathordozó tartalmát okiraton nyújtsa be.

Panaszos azonban egyrészt tartva attól, hogy az eredeti adathordozó manipulálásával fogják vádolni, másrészt nem akarta felvállalni a kinyomtatás rendkívüli költségeit az adathordozót nyújtotta be 2014. augusztus hó 28-ai beadványa mellékleteként. Az igazságügyi szakértő által roncsolás-mentesen lezárt

csomagot ugyancsak roncsolásmentesen nem nyithatóan (állagváltozást mutató speciális biztonsági szalaggal) csatolta be a bíróságra.

Ezt követően a bíróság arról értesítette a Panaszost, hogy az adathordozón található anyagok első oldalait kinyomtatta, és azok vizsgálatára, bizonyíték megjelölésre, ügyhöz rendelésre hívta fel a Panaszost. Panaszos indítványt tett, hogy mivel az adathordozó nem áll rendelkezésére, arról másolatot kaphasson a bizonyítékok megjelölése érdekében. A bíróság ezt nem teljesítette, hanem a kinyomtatott iratok vizsgálatára hívta fel.

Panaszos a bíróságon megjelent és az ott tapasztalt, azóta is fennálló bizonyítékok azt támasztják alá, hogy a bíróság iratellenes állítást tett, nem mondott igazat.

Panaszos a 2017. március hó 1. napi beadványában az akkor tett betekintése kapcsán rögzítette: „A 2014. augusztus hó 28. napi beadványhoz elválaszthatatlan mellékletként rögzített pendrive-on az látszik, hogy az továbbra is abban az állapotában van, ezért én sem mertem felbontani, a 2014. november hó 17. napi alperesi CD-ből (8-as iratszámú megjelölés) pedig sem az Alperes, sem a Tisztelt Bíróság nem küldött a részünkre, és az iratok között sem volt megtalálható. Így azt a helyszínen megtekinteni nem tudtam, nekünk pedig nincs meg.”

A 2017. április hó 3. napi iratban pedig Panaszos rögzítette: „Továbbá az ügyfelem által becsatolt adathordozón 359 elem van, ugyanakkor a most kinyomtatott iratok utolsó számozása 352, azaz nem is fedik egymást.”

Tény tehát, hogy a Panaszos által becsatolt adathordozó a mai napig a 2014. augusztus hó 28-ai beadványa mellékleteként roncsolásmentesen csatolva a bíróság rendelkezésére áll. Valótlan, hogy azt a bíróság kinyitotta volna és abból az adott file-k első oldalait tárta volna a Panaszos elé. Még a bíróság által átadott iratszám sem felel meg az adathordozón lévő filek számának. A bíróságok erről a tényről a Panaszost mindvégig megtévesztették, és a tárgyban megsemmisíteni kért ítéletek is valótlan állítanak erről.

A jogerős ítélet így szól e körben:

„Ami pedig a közigazgatási eljárás során a pendrive-al kapcsolatos alperesi, a régi Art. 97.§ (3) bekezdése szerinti tényállás felderítési kötelezettség sérelmét illeti, **a becsatolt adathordozón lévő iratok első oldala került a bíróság által lefénymásolásra, amelyekből nem állapítható meg, hogy a perben a felperes keresetéhez kapcsolódóan, illetőleg az alperesi megállapításokkal összefüggésben érdemi bizonyítékot tartalmazna.** Ehhez a felperesnek kellett volna egyenként megjelölnie, rendszereznie minden általa szolgáltatott bizonyítékot a Kfv.V.35.797/2015/6. számú ítélet [22] pontjában foglaltak szerint ahhoz, hogy a bíróság értékelni tudja a keresetével összefüggésben.”

A Kúria ítélete pedig így rendelkezik erről:

„Kétségtelen, hogy az alperes irattovábbítási kötelezettségét eredetileg hiányosan teljesítette, azonban erre a második alkalommal megismételt peres eljárásban már sor került, így jelen felülvizsgálati ügyben az elsőfokú bíróságnak valamennyi irat rendelkezésére állt. **Az a tény, hogy az elsőfokú bíróság a felperes által az adóigazgatási eljárásban elektronikus úton benyújtott iratokat az alperes által továbbított adatokból kiindulva vizsgálta, és azoknak csak az első oldalait tárta a felperes elé, a Végzés2 alapján nem ütközött perrendi normába.** Az elsőfokú bíróság a Végzés2-nek megfelelően egyértelműen kötelezte felperest az egyes keresetrészeknek megfeleltethető bizonyítékok szinkronizálására. A bíróság a bizonyítékokat nyomtatva, papír alapon kérte a felperestől, amely helyett felperes a saját birtokában lévő és az alperes által csatolt adathordozón lévő fájlok közötti darabszám szerinti eltérésekre hivatkozott. A felperes álláspontjától eltérően nem volt olyan intézkedése az elsőfokú bíróságnak, amely ténylegesen akadályozta volna a felperest abban, hogy saját, az adóhatósághoz eredetileg adathordozón beadott iratait nyomtatva a bíróság elé tárja, és ez alapján szükség szerint vitassa az alperes által továbbított adathordozón lévő dokumentumok teljeskörűségét. Azaz, hogy felperes a saját maga által az ellenőrzés részére átadott adathordozón lévő dokumentumok keresetrészenkénti leválogatása, és azoknak nyomtatott formában bíróság elé tárása helyett az alperes által csatolt elektronikus adatok hiányosságát és azok ismeretlen forrását állította, saját maga teremtett olyan – korábban az adóigazgatási eljárásra is megfelelően értelmezhető – helyzetet, amelyben a nagy számú, de a felperes közreműködése nélkül a keresettel vitatott megállapításokhoz okszerűen nem hozzáférhető bizonyítékok a releváns tényállás megállapításához a felperes által várt módon nem voltak értékelhetőek. **Az a körülmény, hogy felperes a saját iratai alapján a Végzés2-nek megfelelő keresetrészenkénti pontos nyilatkozatot megtenni nem tudta, az alperes által benyújtott adathordozó tartalmától közvetlenül nem függött, hiszen a nyilatkozat a felperes saját, maga által szükségképpen ismert dokumentumok, valamint átadásátvételi jegyzék alapján is megtehető lett volna.** Ennek elmaradása miatt felperes súlytalanul vitatta a részére visszaszolgáltatott adathordozó tartalmát; az egyes fájlok megnyitásának magánszakvéleményben kimutatott időtartama pedig az alperes által is már értékelt informatikai okok miatt

alkalmatlan annak bizonyítására, hogy az adóhatóság a felperes által eredetileg benyújtott elektronikus dokumentumokat nem értékelte a releváns tényállás megállapítása során. A jogerős ítéletnek a pendrive-ra vonatkozó indokolása (9. oldal 3. bekezdéstől a 10. oldal 1. bekezdésig) okszerű és teljes, nem iratellenes, az elsőfokú bíróság nem folytatott bizonyítékok megismerését és felhasználását sértő eljárást.”

Az iratok között felelhető adathordozó jelen állapota is igazolja, hogy valótlán az ítélet minden olyan hivatkozása miszerint a bíróságok az adathordozó tartalmát megvizsgálták volna, mivel az adathordozó a mai napig roncsolásmentes csomagolásban a bíróságon megtalálható, azt senki ki nem nyitotta.

Valótlán ezért az az állítás is, miszerint az adathordozón található file-k első oldalait kinyomtatott avagy fénymásolta volna a bíróság, hogy azt tárta volna a Panaszos elé. Az nem állapítható meg mit és honnan nyomtatott ki a bíróság, csak az, hogy az biztosan nem az adathordozóról került kinyomtatásra és a Panaszos elé tárásra. Panaszos elé nem tudni mit tárt a bíróság, mivel ráadásul a Panaszos elé tárt iratok sok esetben üres oldalak voltak, vagy beazonosíthatatlan tartalmúak.

A 2017. április hó 3. napi iratában a Panaszos a következőket jelezte a bíróságnak: „Ezek az irat első oldalából beazonosításra alkalmatlan iratok a 11-28-29-30-31-32-39-40-41-42-152-155-156-157-162-169-192-193-215-273-301-310-317-317 (egy másik irat azonos számozással) –321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332. Ezen iratoknál pusztán a fedlappból nem határozható meg az iratok tartalma, így azok bizonyítékként ebben a formában megjelölésre alkalmatlanok.”

Nem vitatott, hogy Panaszos nem a kinyomtatott iratokat, hanem az adathordozót csatolta be. Ezt rója fel neki a bíróság. A jelen esetben a szálla – gerenda esetéről van szó. Mint a Kúria ítélete is hivatkozta, az eljárás iratanyaga csak a második megismételt, azaz a 3 bírósági eljárásra lett annyira teljes a hatósági iratkezelés és továbbítás hiánya miatt, mint mailyennek már kiinduláskor lennie kellett volna. Ez keresetlevél benyújtása után 5 !! évvel történt meg, amikor már túl volt Panaszos 2 jogerős és 2 Kúriai döntésen. És csak 2017-ben történt meg a bíróságon sendriánul kezelt bírósági iratok iratrendezése a felettes bíróság felhívására. Panaszos joggal volt óvatos az eljárási anomáliákat látva.

Mindazonáltal Panaszos kérte, hogy kaphasson a maga által becsatolt adathordozóról másolatot, ami alapján az iratrendezést meg tudja tenni, beazonosíthatja az iratokat, de a bíróság ezt a kérést nem teljesítette és az ítéleti indokolások sem adják ezen indítvány elutasításának okát.

Ténybelileg a bíróság a Panaszosnak nem biztosította másolat kiadása útján az iratrendezés lehetőségét, maga ki sem nyitotta az adathordozót, azt nem vizsgálta meg, annak tartalmáról semmit sem tud. Ezzel szemben Panaszosnak az ítéletben azt állította ez megtörtént, sőt eljárás közben is ismeretlen iratokat akként tárt a bíróság a Panaszos elé, mint ha ezek az adott adathordozóról származnának, azokról való kinyomtatott iratok lennének.

Panaszos azt várta, hogy a Kúria által végül elrendelt tanács és bíróságváltozás után ennek a bírói eljárásnak következménye lesz, de ehelyett az újabb ítélet is átvette ezt, illetve a helyzetet magyarázta, majd a Kúriai is újabb magyarázattal egészítette ki. Nem a bíróság tanácsát vonták felelősségre, nem vizsgálták ki az ügyet, hanem lényegében az ügy ítéleti lezárásával – melyben ezek a tények és körülmények nem jelennek meg - annak eltussolását eredményezték.

Álláspontunk szerint a tisztességes eljárás elvét sérti, ha a bíróság azt állítja a Panaszos által rendelkezésre bocsátott bizonyítékot megvizsgálta, de az bizonyítható módon nem történt meg.

Álláspontunk szerint a tisztességes eljárás elvét sérti, ha a bíróság azt állítja a Panaszos által rendelkezésre bocsátott bizonyítékról származó file-ok első oldalait kinyomtatva és azokat tárja a Panaszos elé, de az bizonyítható módon nem ez történt.

Álláspontunk szerint a tisztességes eljárás elvét sérti, ha a bíróság bármilyen módon megteveszti a bírósági eljárás egyik résztvevőjét, ha vele a valóságnak meg nem felelő adatokat közöl, ha ilyen adatokat az ítéletben rögzít.

Az ilyen eljárás nem tisztességes.

V. Az eljárásban teljes szakaszhoz viszonyítva több mint 10 év után, a bírósági szakhoz viszonyítva több mint 8 év után született döntés. Önmagában az eljárás illetén elhúzódása nem felel meg a tisztességes eljárás követelményének.

Álláspontom szerint a Panaszos ellen már 10 éve tartó eljárás sérti Panaszosnak az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt, Magyarországon az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett Egyezményének (Egyezmény) 6. cikke (1) bekezdésében biztosított jogait és szabadságait.

Kérelmező álláspontja szerint az Egyezmény 6. cikkének (1) bekezdésében foglalt "ésszerű idő" követelménye megsértése áll fenn, sem az eljárás egésze, sem a bírósági szaka nem felel meg az "ésszerű idő" követelményének.

Az eljárás elhúzódását a bíróság szakszerűtlen eljárása okozta, mivel ezért kellett újra és újra új eljárást elrendelni. Panaszos sosem késlekedett, kötelezettségeinek határidőben eleget tett.

Az eljárás Panaszos számára tisztességtelenül lehúzódott, melyhez társul az ítéletekben megnyilvánuló fokozott aktivitási elvárás Panaszossal szemben, gyakorlatilag az elhúzódó eljárás lelki és anyagi terheinek Panaszosra való teljes körű áttestálása körében.

A bíróságok ezen ésszerűtlen elhúzódásra nem volta tekintettel, így nem vették figyelembe például azt sem, hogy az eljárások lezárása, vagy a bizonyítékok becsatolása után sok évvel fogalmaztak meg olyan kéréseket, amelyek az időmúlás okán elnehezültek, lehetetlenné váltak. Ugyanakkor a bíróságok mindezt a Panaszos terhére értelmezték és értékelték.

teljesen másként alakult volna a bizonyítékok beszerzése és rendelkezésre bocsátása, ha például az iratmegőrzési kötelezettség határidején belül derülnek ki az irathianyok, vagy lett volna lehetőség a felismert hiányok pótlására. Ehhez képest csak 2017-ben történt meg a bírósági iratrendezés és a NAV iratküldése, amit Panaszos oldalán eljárását, védekezést elnehezítő, megghiúsító tényezőként kellett volna figyelembe venni.

* * *

Panaszos fentebb felsorolt valamennyi pont vonatkozásában előadja, hogy álláspontja szerint egyenként is, de összességükben pedig fokozottan az eljárás tisztességtelenségét eredményezték. Az egyes kérdések összességében való értékelése az Alaptörvényi normákkal való összevetés viszonylatában a bírósági ítéletekben elmaradt.

Álláspontom szerint a jelen esetben a teljes bírósági eljárást szükséges megítélni és az eljárás egészére kiható módon kell határozni arról, hogy az elemeiben és egészében véve is kielégíti-e az a tisztességes eljárással szemben támasztott alapjogi követelményeket.

„A tisztességes eljárás olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet megítélni.”
(6/1998 AB határozat és 14/2004 AB határozat)

A tisztességes eljárás, és ezáltal a tisztességes bírósági tárgyaláshoz-döntéshozatalhoz való jog alkotmányos jog érvényesülésének minimumát az eljárási szabályok maradéktalan betartása, megtartása jelenti, aminek az érvényesülését az eljárás minden elemében biztosítani kell.

A tisztességes eljáráshoz való jogot több jelentős nemzetközi emberi jogi egyezmény is deklarálja. Az EJEE 6. cikke rögzíti a tisztességes eljáráshoz való jogot és annak összetevőit, de az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47–50. cikke és a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 14. cikke szintén foglalkozik ezzel az alapvető jogunkkal.

Az eljárás tisztességével az Alkotmánybíróság is foglalkozott több döntésében (6/1998. (III. 11.) AB határozat, 14/2004. (V. 7.) AB határozat, 17/2005. (IV. 28.) AB határozat), ahol kifejtésre került, hogy a tisztességes eljárás (*fair trial*) követelménye nem egyszerűen egy a bíróságnak és az eljárásnak az Egyezményben és alkotmányos szabályokban megkövetelt tulajdonságai közül (ti. mint, az igazságos tárgyalás), hanem az alkotmányos norma tartalmához és szerkezetéhez mintát adó, az eljárási garanciákat tartalmazó cikkei általában elfogadott értelmezése szerint a *fair trial* olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ennek megfelelően egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása ellenére lehet az eljárás méltánytalan, vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes.

„Az Alkotmánybíróság által kimunkált alkotmányos mérce értelmében „a tisztességes eljárás (fair trial) követelménye az eljárásjogi garanciák érvényesülését is felöleli, és egy olyan minőséget jelent, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembe vételével lehet csupán megítélni. Ebből következően egyes részletszabályok hiánya miatt éppúgy, mint valamennyi

részletszabály megalkotásának dacára lehet egy eljárás méltánytalan, igazságtalan vagy nem tisztességes” {7/2013. (III. 1.) Alkotmánybírósági határozat.

„A végső soron szintén a tisztességes eljárásból való jogra mint »anyajogra« visszavezethető, azgal logikai kapcsolatban álló jogosultságok egy másik csoportja önálló alapjogként került megfogalmazásra az Alaptörvényben [...]. Vannak továbbá a tisztességes eljárásból való jogból levezethető, az Alaptörvényben nem nevesített, de az Alkotmánybíróság által elismert részjogosítványok is” {3046/2019. (III. 14.) Alkotmánybírósági határozat.

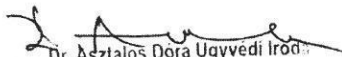

„A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposítással megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket” {7/2013. (III. 1.) Alkotmány bírósági határozat.

Mellékletek:

- 1. aláírási címpéldány
- 2. cégkivonat
- 3. Kúria ítélete
- 4. jogerős első ítélet
- 5. felülvizsgálati kérelem
- 6. keresetlevél
- 7. meghatalmazás

Az Abtv. 52. § (4) bekezdése értelmében az alkotmánybírósági eljárás feltételeinek fennállását a Panaszos megfelelően igazolta, amelynek következtében tisztelettel kérem panaszom tárgyában való eljárásukat.

Tisztelettel:

Dr. Asztalos Dóra Ügyvédi Iroda
Dr. Asztalos Dóra ügyvéd

dr. Asztalos Dóra
ügyvéd
dr. Asztalos Dóra Ügyvédi Iroda
